

ΑΚΤΗ
Κέντρο Μελετών
και Έρευνας

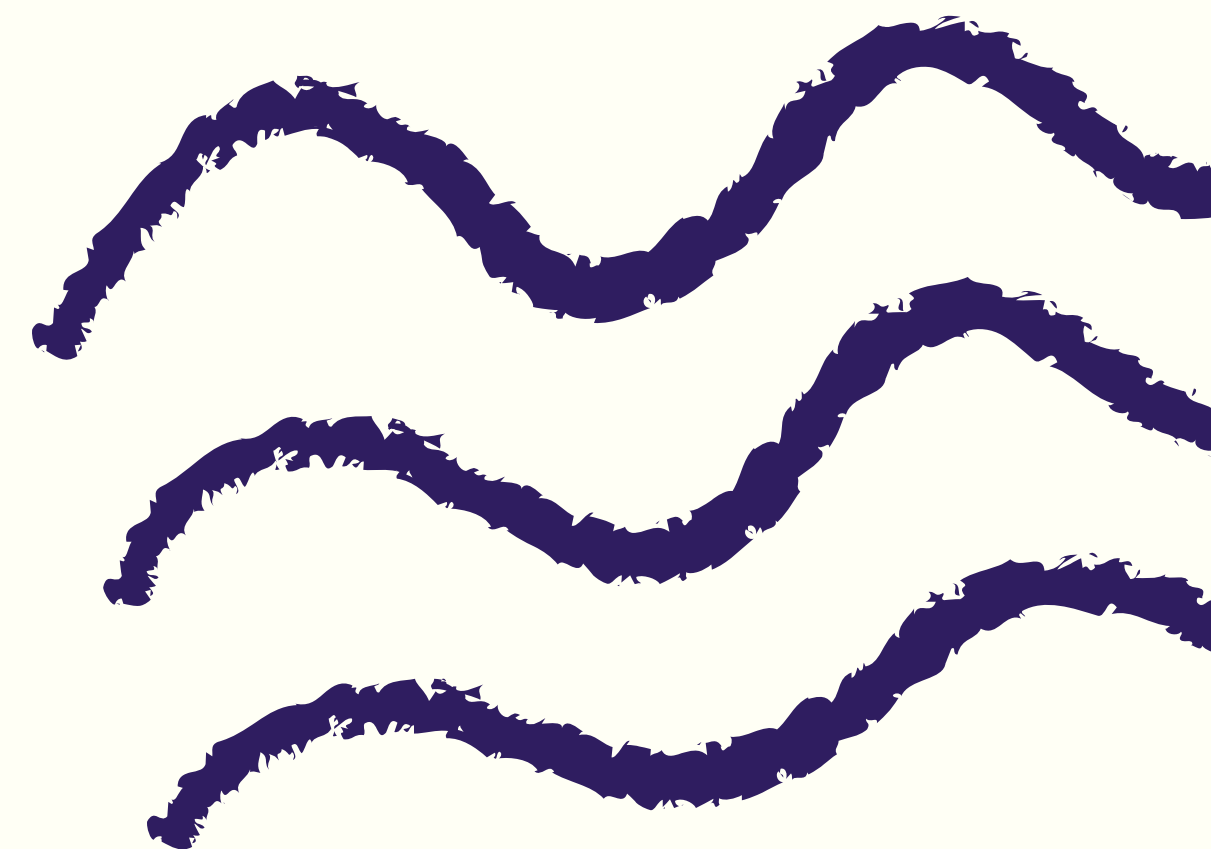

ΥΠΕΥΘΥΝΕΣ ΠΑΡΑΚΤΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΑ ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΜΙΑΣ ΧΡΗΣΗΣ

*ΟΔΗΓΟΣ ΚΑΛΩΝ
ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ*

ΑΚΤΗ | ΥΠΕΘΥΝΕΣ
ΠΑΡΑΚΤΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Ο οδηγός αυτός δημιουργήθηκε με την
οικονομική υποστήριξη του
Beyond Plastic Med
(www.beyondplasticmed.org).

Το περιεχόμενο αυτού του οδηγού
ανήκει στην αποκλειστική ευθύνη του
Κέντρου Μελετών και Έρευνας ΑΚΤΗ
και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να
θεωρηθεί ότι αντικατοπτρίζει τη θέση του
Ιδρύματος του Πρίγκιπα Αλβέρτου II του
Μονακό, του Beyond Plastic Med, ή των
ιδρυτών του.

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΕΡΓΟ ΚΑΙ ΜΕ ΑΥΤΟΝ ΤΟΝ ΟΔΗΓΟ

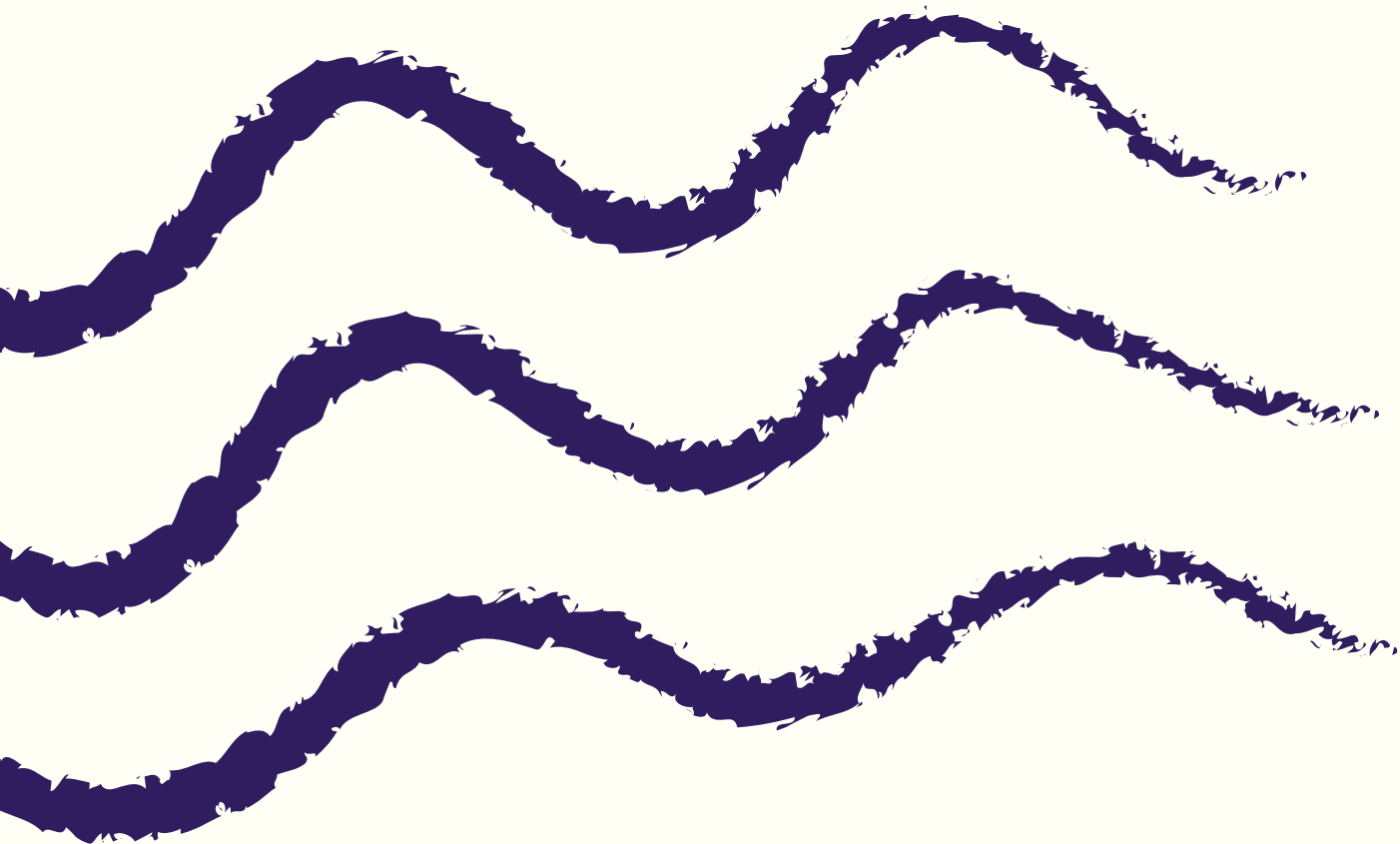
Αυτός ο οδηγός έχει δημιουργηθεί στο πλαίσιο του έργου **«Το Κυπριακό Δίκτυο Υπεύθυνων Παράκτιων Επιχειρήσεων ενάντια στα πλαστικά μιας χρήσης»**. Το έργο στοχεύει στην ευαισθητοποίηση διαφορετικών ομάδων-στόχων (π.χ. ιδιοκτήτες παράκτιων επιχειρήσεων, λούόμενοι, τοπικές αρχές, μαθητές), σχετικά με τον αντίκτυπο των πλαστικών μιας χρήσης στο περιβάλλον και κατά συνέπεια στην ανθρώπινη υγεία.

Στόχος του οδηγού είναι να υποστηρίξει τις επιχειρήσεις-μέλη του Κυπριακού Δικτύου Υπεύθυνων Παράκτιων Επιχειρήσεων να εφαρμόσουν πρακτικές που θα τους βοηθήσουν να μειώσουν την κατανάλωση των πλαστικών μιας χρήσης όπως και τις ποσότητες σκουπιδιών που παράγουν, συμβάλλοντας έτσι στη συνολική μείωση της θαλάσσιας ρύπανσης. Ο οδηγός επικεντρώνεται στην προετοιμασία των παράκτιων επιχειρήσεων για την εφαρμογή της Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα πλαστικά μιας χρήσης, η οποία θα τεθεί σε ισχύ το 2021, απαγορεύοντας τη χρήση των πιο κοινών τύπων πλαστικών μιας χρήσης που καταλήγουν στο θαλάσσιο περιβάλλον.

Συνοπτικά, ο οδηγός επιχειρεί να καλύψει ένα σημαντικό κενό στην ενημέρωση ομάδων και πολιτών, που μπορούν να κάνουν τη διαφορά, υιοθετώντας ένα βιώσιμο μοντέλο δραστηριοτήτων που θα συμβάλει στην αντιμετώπιση των πλαστικών απορριμμάτων.

Ο ενημερωμένος πολίτης είναι ο υπεύθυνος πολίτης!

ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ ΚΑΙ ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΜΙΑΣ ΧΡΗΣΗΣ

Τα σκουπίδια της θάλασσας, τα οποία ορίζονται ως οποιοδήποτε ανθρωπογενές, στερεό υλικό που απορρίπτεται τυχαία ή σκοπίμως στο θαλάσσιο και παράκτιο περιβάλλον, είναι μια από τις σημαντικότερες παγκόσμιες περιβαλλοντικές προκλήσεις. Το πλαστικό έχει αναγνωριστεί ως η πλέον διαδεδομένη και επίμονη μορφή σκουπιδιών της θάλασσας παγκοσμίως, με πρόσφατη μελέτη που δείχνει ότι περισσότερα από 5 τρισεκατομμύρια πλαστικά τεμάχια επιπλέουν σήμερα στους ωκεανούς. Στις μεγαλύτερες μορφές του (π.χ. πλαστικές σακούλες), το πλαστικό μπορεί να προκαλέσει ασφυξία και πνιγμό στους θαλάσσιους οργανισμούς. Το πλαστικό δεν βιοαποικοδομείται αλλά διασπάται συνεχώς σε μικρότερα κομμάτια, τα μικροπλαστικά (κομμάτια μικρότερα των 5 χιλιοστών), τα οποία μπορούν να καταποθούν από τους θαλάσσιους οργανισμούς, μεταφέροντας στον οργανισμό τους όλους τους οργανικούς ρύπους που έχουν συσσωρευτεί σ' αυτά καθώς επέπλεαν στο νερό. Πρόσφατες μελέτες έχουν δείξει ότι αυτό μπορεί να έχει σημαντικές επιπτώσεις στην τροφική αλυσίδα. Μικροπλαστικά έχουν εντοπιστεί σε θαλάσσιους οργανισμούς που προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο. Η πιθανή επίπτωση που μπορεί να έχει αυτό για την ανθρώπινη υγεία είναι ακόμη αβέβαιη!

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

Πάνω από το 80% των σκουπιδιών της θάλασσας είναι πλαστικά.

Το 80% των πλαστικών στις θάλασσές μας προέρχεται από χερσαίες πηγές!

1.000.000 πλαστικά μπουκάλια αγοράζονται κάθε λεπτό σε όλο τον κόσμο και λιγότερα από το 50% ανακυκλώνονται!

Οι Ευρωπαίοι καταναλώνουν 36.500.000.000 πλαστικά καλαμάκια ανά έτος!

Στη Μεσόγειο, περίπου 70% των ψαριών του είδους 'γόπα' βρέθηκαν με πλαστικά στα στομάχια τους.

Οι συσκευασίες των προϊόντων αποτελούν περισσότερο από το 40% της συνολικής χρήσης πλαστικών!

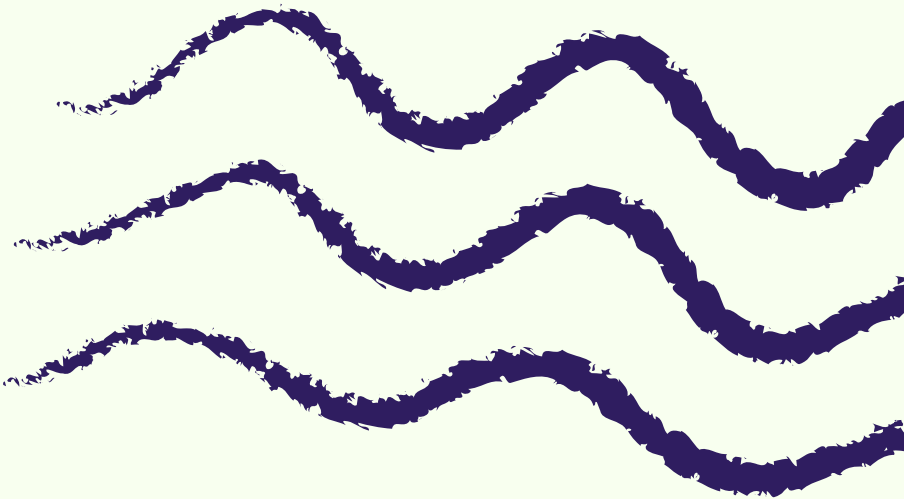
Μέχρι και 12,7 εκατομμύρια τόνοι πλαστικού καταλήγουν στη θάλασσα κάθε χρόνο!

Μέχρι το 2050 θα υπάρχουν περισσότερα πλαστικά στους ωκεανούς από ότι ψάρια (κατά βάρος)!

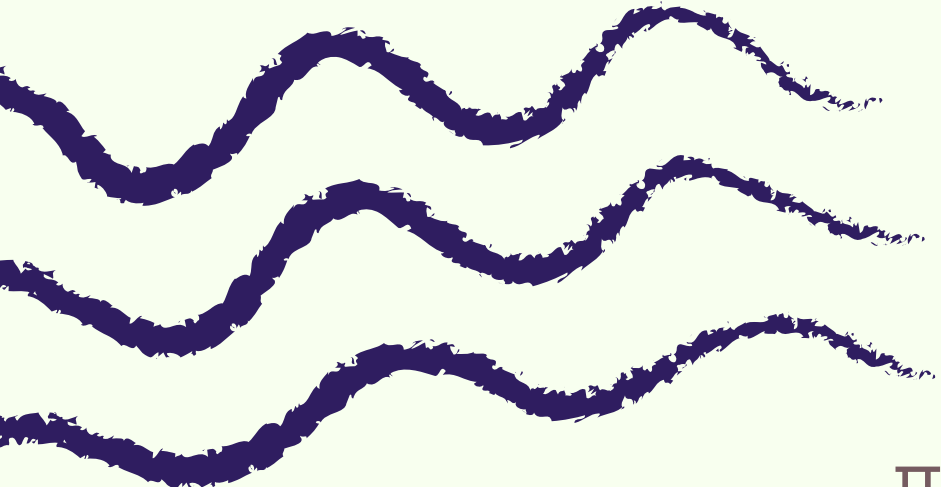

Σχεδόν κάθε κομμάτι πλαστικού που κατασκευάστηκε κάποτε στο παρελθόν εξακολουθεί ακόμη να υπάρχει σε κάποια μορφή/σχήμα!

ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ

Ενδεικτικά παραδείγματα δράσεων
που μπορείτε να εφαρμόσετε στην επιχείρησή σας

ΠΡΟΛΗΨΗ & ΜΕΙΩΣΗ

Αποφύγετε τα πλαστικά μιας χρήσης. Βρείτε εναλλακτικές λύσεις με επαναχρησιμοποιήσιμα υλικά ή άλλα υλικά πιο φιλικά προς το περιβάλλον!

Χρησιμοποιήστε καλαμάκια μόνο αν είναι απαραίτητο ή αν σας το ζητήσουν οι πελάτες σας. Αντικαταστήστε τα πλαστικά καλαμάκια μιας χρήσης με καλαμάκια από υλικά πιο φιλικά προς το περιβάλλον, όπως χάρτινα, μεταλλικά, από μπαμπού, ή ακόμα και από ψημένα μακαρόνια.

Αποφύγετε τις μικρές πλαστικές συσκευασίες μιας χρήσης για shampoo, conditioner, body wash, lotion, σαπούνια. Αντί αυτών, τοποθετήστε στους τοίχους συσκευές οι οποίες μπορούν να γεμιστούν ξανά.

Αντικαταστήστε τις πλαστικές σακούλες μιας χρήσης με επαναχρησιμοποιήσιμες τσάντες.

Χρησιμοποιήστε συσκευασίες take away από βιοδιασπώμενα υλικά (π.χ. μπαμπού ή καλαμπόκι).

ΠΡΟΛΗΨΗ & ΜΕΙΩΣΗ

Αποφύγετε τα πλαστικά μιας χρήσης. Βρείτε εναλλακτικές λύσεις με επαναχρησιμοποιήσιμα υλικά ή άλλα υλικά πιο φιλικά προς το περιβάλλον!

Χρησιμοποιήστε βρώσιμα μαχαιροπίρουνα από κεχρί, ρύζι και σιτάρι - Eat with it and then Eat it!

Αποφύγετε τη χρήση αναδευτήρων στα ποτά. Αν η χρήση τους είναι απαραίτητη, χρησιμοποιήστε αναδευτήρες φτιαγμένους από ξύλο ή βιοδιασπώμενα υλικά.

Χρησιμοποιήστε πλαστικά καπάκια των ποτηριών take away, μόνο εάν είναι απαραίτητο ή αν σας το ζητήσουν οι πελάτες σας.

Εγκαταστήστε φίλτρο στη βρύση σας και προσφέρετε στους πελάτες σας νερό σε γυάλινες φιάλες, για αποφυγή της χρήσης πλαστικού μπουκαλιού.

ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ

Χρησιμοποιήστε το πλαστικό ξανά, είτε για τον αρχικό ή για παρόμοιο σκοπό για τον οποίο έχει δημιουργηθεί!

Προσφέρετε χρηματικά κίνητρα στους πελάτες για επαναχρησιμοποίηση των πλαστικών: π.χ. μειωμένη τιμή ποτού αν επαναχρησιμοποιήσουν το πλαστικό τους ποτήρι ή επιστροφή μέρους του ποσού εάν επιστρέψουν πίσω την μπουκάλα.

Δημιουργήστε διακοσμητικές χειροποίητες κατασκευές, π.χ. μικρές γλάστρες από μπουκάλια.

ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ

Διαχωρίστε τα απορρίμματά σας και ανακυκλώστε!

Εγκαταστήστε κάδους ανακύκλωσης με σαφή ένδειξη για τα είδη αποβλήτων (PMD, χαρτί, γυαλί, οργανικά) σε προσβάσιμες περιοχές τόσο για τους πελάτες όσο και για τους χρήστες της γύρω περιοχής.

Εγκαταστήστε κάδους ανακύκλωσης για το προσωπικό και για τις άλλες δραστηριότητες της επιχείρησης.

Για ξενοδοχεία και εστιατόρια: Εγκαταστήστε μικρούς κάδους ανακύκλωσης σε κάθε δωμάτιο, συνοδευόμενους από κάρτα πληροφοριών διαχείρισης αποβλήτων. Έτσι, οι επισκέπτες θα ενθαρρύνονται να γνωρίζουν και να συμμετέχουν στα προγράμματα ανακύκλωσης και διαχείρισης των αποβλήτων του ξενοδοχείου.

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ / ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Γίνετε σημεία πληροφόρησης και ενημέρωσης για το κοινό!

Ενθαρρύνετε το κοινό, προσφέροντας έκπτωση στον καφέ/ποτό εάν ο πελάτης φέρει το δικό του ποτήρι/θέρμο (κυρίως σε καφετέριες και μπαρ). Μπορείτε επίσης να χρεώσετε ένα μικρό ενέχυρο το οποίο θα επιστρέψετε στον πελάτη αφού σας επιστρέψει το πλαστικό ποτήρι ή το μπουκάλι του νερού.

Ενημερώστε το κοινό για τις πρακτικές που εφαρμόζει η επιχείρησή σας για τη μείωση των πλαστικών μέσα από την ιστοσελίδα σας και τα κοινωνικά δίκτυα.

Ενημερώστε το κοινό για το παράκτιο οικοσύστημα στην περιοχή σας και την επίδραση των πλαστικών σε αυτό, με την ανάρτηση σχετικών πληροφοριών σε πίνακα, στην ιστοσελίδα σας ή στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Εκπαιδεύστε το προσωπικό σας σχετικά με θέματα αειφορίας και μείωσης των πλαστικών αποβλήτων!

Παρέχετε πληροφορίες στο προσωπικό σχετικά με την ανάγκη μείωσης των πλαστικών απορριμμάτων στην επιχείρηση και τις επιπτώσεις των πλαστικών στο θαλάσσιο περιβάλλον.

Συμμετέχετε σε εκπαιδευτικά σεμινάρια με θέμα την αειφορία και την καταπολέμηση των πλαστικών απορριμμάτων.

Εκπαιδεύστε το προσωπικό και τους πελάτες σχετικά με τις ορθές πρακτικές ανακύκλωσης (τι ανακυκλώνεται, σε ποιο κάδο μπαίνει το κάθε υλικό κτλ).

Προσφέρετε κίνητρα στο προσωπικό για εφαρμογή πιο φιλικών πρακτικών προς το περιβάλλον (π.χ. να ανακηρύσσεται υπάλληλος του μήνα όποιος εφαρμόζει τις καλύτερες πρακτικές - χρηματικό bonus).

ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ

Συνεργαστείτε με άλλους κοινωνικούς εταίρους, (π.χ. τοπική αυτοδιοίκηση, μη-κυβερνητικούς οργανισμούς) για την εφαρμογή πρακτικών που στοχεύουν στην μείωση των σκουπιδιών της θάλασσας!

Συνεργαστείτε με μη-κυβερνητικούς οργανισμούς και ενισχύστε τις δράσεις τους, π.χ. ενταχθείτε στο Δίκτυο Υπεύθυνων Παράκτιων Επιχειρήσεων που έχει δημιουργήσει η ΑΚΤΗ

Συνεργαστείτε με τις τοπικές αρχές για αποτελεσματικότερη εφαρμογή λύσεων καταπολέμησης των πλαστικών απορριμμάτων, π.χ. προσθήκη κάδων ανακύκλωσης στην παραλία μπροστά από την επιχείρησή σας και προσθήκη σταχτοδοχείων στις ομπρέλες για την μείωση των αποσίγαρων στις παραλίες.

Συνεργαστείτε με τοπικούς παραγωγούς για προμήθεια τοπικών ποιοτικών προϊόντων, για μείωση χρήσης συσκευασιών και για την ταυτόχρονη ενίσχυση της τοπικής οικονομίας.

ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΙ

Καθαρίστε τον χώρο γύρω από την επιχείρησή σας, διοργανώνοντας εκστρατείες καθαρισμού ή συμμετέχοντας σε παρόμοιες δράσεις που διοργανώνονται από άλλες ομάδες!

Οργανώστε τακτικούς καθαρισμούς με το προσωπικό σας, στην περιοχή γύρω από την επιχείρησή σας.

Συμμετέχετε στους ετήσιους καθαρισμούς παραλιών που διοργανώνει το Κέντρο Μελετών και Έρευνας ΑΚΤΗ.

ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Αγοράστε προϊόντα και υπηρεσίες που είναι φιλικότερα προς το περιβάλλον και συμπεριλάβετε περιβαλλοντικές παραμέτρους στους όρους και διαδικασίες αγορών σας!

ΟΡΙΣΤΕ ΥΠΕΥΘΥΝΟ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ

Εσείς ή ένας υπάλληλός σας μπορεί να αναλάβει να οργανώνει και να παρακολουθεί την προσπάθεια του οργανισμού για μείωση της χρήσης πλαστικών! Ο υπεύθυνος θα μπορούσε να θέσει τους πιο κάτω στόχους: Βελτίωση των διαδικασιών αγορών προϊόντων και διαχείρισης αποβλήτων. Δημιουργία δομών συμμετοχής, π.χ. ζητάμε από τους πελάτες μας να μας πουν ιδέες, δικτύωση με άλλους οργανισμούς που κάνουν παρόμοιες προσπάθειες κ.ά.

ΠΡΟΤΥΠΑ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ

Τηρήστε τα πρότυπα που αναγνωρίζονται διεθνώς!

Εφαρμόστε αναγνωρισμένα πρότυπα για περιβαλλοντική διαχείριση, π.χ. ISO14001 Environmental Management Systems, EMAS, ISO26000 Social Responsibility. Συμμετέχετε σε εθελοντικά “πρότυπα” όπως π.χ. το Green Key, το “Δίκτυο Υπεύθυνων Παράκτιων Επιχειρήσεων” κ.ά., που αναγνωρίζουν τη δράση σας και ενθαρρύνουν επιπλέον δράσεις.

Ψάχνετε και άλλες ιδέες για το πώς να κάνετε την επιχείρησή σας πιο περιβαλλοντικά υπεύθυνη;

Επικοινωνήστε μαζί μας:

Website

www.akti.org.cy

Telephone

+357 22458485

Facebook

www.facebook.com/akti.cy

Email

network@akti.org.cy

